

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 007099 12 Uvp
Sarajevo, 04.04.2012.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom upravnom vijeću sastavljenom od sudija, Srete Crnjaka, kao predsjednika vijeća, dr Branka Moraita i Zvezdane Antonović, kao članova vijeća, te Mirsade Lučkin, kao zapisničara, u upravnom sporu tužioca, Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, ul Danijela Ozme broj 7, protiv rješenja broj: UP2 03-1-37-3-1/11 od 29.07.2011. godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Vilsonovo šetalište broj 10, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka u BiH, odlučujući o zahtjevu za preispitivanje sudske odluke - presude vijeća za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 007099 11 U od 07.12.2011.godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 04.04.2012. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke se uvažava, preinačava se presuda vijeća za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 007099 11 U od 07.12.2011.godine, tako da se tužba odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Presudom vijeća za upravne sporove Suda BiH, broj i datum naveden u uvodu, uvažena je tužiočeva tužba i poništeno osporeno rješenje tužene broj: UP2 03-1-37-3-1/11 od 29.07.2011. godine kao i prvostepeno rješenje inspektora Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH, broj: UP1 03-1-37-3-18/11 od 05.07.2011. godine. Rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH broj UP2 03-1-37-3-1/11 od 29.07.2011. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužioca izjavljena na rješenje inspektora Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH, broj: UP1 03-1-37-3-18/11 od 05.07.2011. godine, kojim je naloženo Centralnoj izbornoj komisiji BiH da otkloni nedostatke utvrđene inspekcijskim nadzorom iz oblasti zaštite ličnih podataka, tako što će uspostaviti i voditi evidenciju o zbirkama ličnih podataka, te da objavljivanje ličnih podataka iz evidencije kandidata i izabranih zvaničnika vrši u skladu sa principima obrade ličnih podataka iz člana 4. stav 1. tačka f); da prekine obradu ličnih podataka objavljivanjem skeniranih izjava o imovinskom kartonu kandidata i izabranih

zvaničnika na službenoj web stranici i da objavljene ukloni sa iste; da obradu ličnih podataka u Registru postupaka i izrečenih sankcija u elektronskom obliku obustavi ili donese izmjene i dopune Pravilnika o načinu vođenja sankcija; da uspostavi posebnu evidenciju o ličnim podacima koji su dati na korištenje korisniku ličnih podataka i svrsi za koju su lični podaci dati u skladu sa članom 17. stav 5. Zakona i dr., o čemu je sačinjen zapisnik koji se nalazi u spisu predmeta.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija navedenu presudu vijeća za upravne sporove zbog povrede pravila postupka iz Zakona o upravnim sporovima BiH i zakona Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da zahtjev uvaži, presuda ukine i odbije tužba kojom je pokrenut upravni spor.

U zahtjevu, između ostalog, tužena naročito ističe da je u preispitivanoj presudi došlo do povrede odgovarajućih odredbi Zakona o upravnim sporovima BiH, Zakona o zaštiti ličnih podataka, Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH. U zahtjevu se kao povreda pravila postupka koji je prethodio donošenju preispitivane presude ukazuje na nepravilnu primjenu odredbe člana 37. stav 2. u vezi sa članom 34. stav 3. ZUS-a BiH. Povredu ovih odredbi ZUS-a BiH od strane vijeća za upravne sporove Suda BiH tužena vidi u tome što se Sud kao osnov za donošenje preispitivane odluke pozvao na navedene odredbe ZUS-a BiH, ali u postupku donošenja odluke nije postupao u skladu s istim, jer je preispitivanom presudom riješena upravna stvar u meritumu, poništen je upravni akt tužene, ali vijeće nije utvrđivalo činjenično stanje ni zakazalo javnu raspravu niti je predmet vraćen na ponovno rješavanje tuženoj. Pored ovih nedostataka tužena u zahtjevu ukazuje i na nepravilnu primjenu odredbe člana 35. ZUS-a BiH, jer je prvostepeni sud poništio osporena rješenja izvan odnosno preko tužbenog zahtjeva. Prema obrazloženju zahtjeva, tužilac, CIK BiH je u tužbi istakao tužbeni zahtjev kojim se osporava rješenje tužene u dijelu koji se odnosi na upravnu mjeru iz stava 1. tačke c) osporenog rješenja, kojom se nalaže tužiocu, CIK BiH, da obustavi obradu ličnih podataka objavljivanjem skeniranih izvjava o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti na službenoj web stranici tužioca, www.izbori.ba, te da objavljene izvave o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti sa pomenute web stranice ukloni.

U odgovoru na zahtjev tužilac je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke je osnovan.

Iz obrazloženja osporene presude vijeća za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine proizilazi da je prvostepeno vijeće cijeno relevantne zakonske odredbe i to član 15.9, 15.7 i 15.8 Izbornog zakona BiH („Sl.gl.BiH“, br. 23/01 do 32/10) kao propis koji je, što je, po mišljenu ovog vijeća, nepravilan zaključak u preispitivanoj presudi, da je time omogućeno tužiocu, CIK BiH, da obrasce koji sadrže izvave o ukupnom imovinskom stanju kandidata i izabranih zvaničnika učini dostupne javnosti na transparentan način, skeniranjem istih i postavljanjem istih na web stranicu, a sve u cilju borbe protiv korupcije, odnosno smanjenja nivoa korupcije, izradom strateškog okvira i zajedničkih standarda, koji će se koristiti u Bosni i Hercegovini radi jačanja povjerenja u institucije vlasti na svim nivoima vlasti.

Prema stanovištu apelacionog upravnog vijeća Suda BiH navedenim obrazlaganjem preispitivane presude vijeće za upravne sporove Suda BiH nije moglo ocijeniti pravilnost i zakonitost osporenih akata tužene, jer pobrojani ciljevi nisu predviđeni navedenim zakonom. Odredbom člana 15.9. Izbornog zakona BiH, propisano je da će CIK BiH omogućavati da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupne javnosti. CIK BiH nije odgovoran za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu. Način dostupnosti ličnih podataka javnosti kao i druge pojedinosti nisu propisane Izbornim zakonom, nego Zakonom o zaštiti ličnih podataka u BiH. Prema odredbi člana 3. (definicije) Zakona o zaštiti ličnih podataka „korisnik“ je lice (fizičko ili pravno), javni organ, agencija ili drugi organ kojem se omogućava pristup ličnim podacima ili kojem se lični podaci mogu dati na korištenje. Prima facie proizilazi iz ove definicije da korisnik ni u kojem slučaju nije „opšta javnost“ ili „cjelokupna javnost“ odnosno „javno mnijenje“ koje bi imalo direktan uvid u lične podatke. U odredbi 4. istog zakona utvrđeni su principi obrade ličnih podataka. Prema ovoj odredbi „kontrolor“, u konkretnom slučaju CIK BiH, tj. tužilac, (prema zakonskoj definiciji: svaki javni organ i dr. koji vodi, obrađuje i utvrđuje način i svrhu obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili drugog propisa. Prema ovoj odredbi „kontrolor“ (tužilac-CIK BiH) je obavezan da: a) lične podatke obrađuje na pravilan i zakonit način, b) lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom, c) da lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe, d) obrađuje samo autentične i tačne podatke, te da ih ažurira kada je to potrebno, e) lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu radi koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbriše ili ispravi, f) lične podatke obrađuje samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjenje svrhe u koju su podatci prikupljeni., g) lične podatke čuva u formi koja dopušta identificiranje nosioca podataka ne duže nego što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju i h) osigura da se lični podaci koji su prikupljeni u različite svrhe ne objedinjuju ili kombinuju. Na prvi pogled je vidljivo da se tužilac CIK BiH u svojim postupcima koji su bili predmet inspekcijškog nadzora i koji prvostepeni sud nije potvrdio nego je poništio u prvostepenoj presudi, po mišljenju ovog vijeća u pogledu svrsishodnosti, zakonitosti i pravilnosti je odstupio od navedenih odredaba Zakona o zaštiti ličnih podataka koji je seades materije za obradu i zaštitu ličnih podataka. Umjesto toga, vijeće za upravne sporove ovog suda je pribjeglo pozivu na transparentnost, borbu protiv korupcije, jačanju povjerenja u institucije vlasti i sl., što posmatrano pojedinačno ili objedinjeno nisu ciljevi (svrhe) pomenutog zakona i njegovih načela. Tužilac, CIK BiH je na osnovu ovlaštenja iz Izbornog zakona BiH donijela provedbeni akt, Uputstvo o izgledu i načinu popunjavanja obrazaca izjave o imovinskom stanju („Sl.gl. BiH“, broj 37/10) u kojem je u odredbi člana 10 .stav 3. propisala da se obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti skeniraju i postavljaju na web stranicu Centralne izborne komisije BiH. Ovakvim propisivanjem, prema mišljenju apelacionog upravnog vijeća Suda BiH, nije postignuta svrha donošenja podzakonskog akta, nego je upravo stvoren problem radi kojeg se i vodi ovaj upravni spor.

Ovo vijeće smatra da dostupnost javnosti, u smislu odredbe člana 15.9. Izbornog zakona BiH, ne podrazumijeva objavljivanje ličnih podataka na opisani način, nego uspostavljanje sistema i stvaranje uslova da se svakoj zainteresovanoj osobi omogući pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH („Sl.gl.BiH“, 28/00,45/06 i 102/09). Tim zakonom se ustanovljava

pravo svakog lica na pristup informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom ali i svrhom informisanja javnosti. Ovaj zakon slobodu pristupa informacijama u BiH prvenstveno uslovljava formalnim radnjama i ograničenjima utvrđenim zakonom (član 4), a formalne radnje započinju „podnošenjem zahtjeva“ (član 11.), a odredba člana 8. propisuje izuzetak kod zaštite privatnosti. I da nema ovog izuzetka vezanog za zaštitu privatnosti sloboda pristupa informacijama u BiH je uslovljena podnošenjem zahtjeva, a nije nikako opšte pravilo da se informacije, pa i o ličnosti kandidata u političkim procesima, čine informacijom koja je u slobodnom optičaju, kako je učinio tužilac (CIK BiH) svojim tretmanom ličnih podataka imovinskog karaktera učesnika u izbornom procesu, a podržalo prvostepeno vijeće Suda BiH pozivom na transparentnost, borbu protiv korupcije i sl.

U Zakonu o zaštiti ličnih podataka, postupak pristupa informacijama, koje sadrže lične podatke, podrazumijeva dužnost „kontrolora“ (Tužioca-CIK BiH) da ispita svaki pojedinačni zahtjev i utvrdi da li postoje ili ne postoje smetnje za pristup ličnim podacima propisane članom 8. tog zakona. Već smo ukazali da je odredba člana 15.9 Izbornog zakona BiH po kojoj CIK BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu izjave o ukupnom imovinskom stanju, u potpunoj koliziji sa odredbom člana 4. stav 1. tačka e) Zakona o zaštiti ličnih podataka, po kojoj lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbríše ili ispravi. Ugrožavanje privatnosti zbog istaknute zakonske kolizije jasno je ako su podaci o kandidatima koji nisu ni izabrani u izbornom procesu ostavljaju na web stranici kontrolora, a pristup podacima o njihovom imovnom stanju moguć je u roku od pet godine, koji rok je u potpunoj koliziji sa odredbom Člana 4., stav 1. tačka f) Zakona o zaštiti ličnih podataka, koji propisuje da kontrolor (tužilac-CIK BiH) obrađuje samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjenje svrhe u koju su podaci prikupljeni. U tom smislu je relevantna i odredba člana 7. istog zakona, koja, u stavu 1. propisuje da je kontrolor obavezan provjeriti da li su podaci autentični i tačni, a u stavu 2. istog člana propisuje, ako nepotpuni i netačni lični podaci ne mogu biti ispravljeni ili dopunjeni, a uzimajući u obzir svrhu u koju se prikupljaju ili u koju se dalje obrađuju, kontrolor ih mora bez odgađanja uništiti.

Prema mišljenju ovog vijeća neophodno je da postupanje kontrolora (tužioca-CIKBIH) i u javnom interesu zadrži izbalansiran pristup, razuman odnos proporcionalnosti između upotrebljenih sredstava i zakonskih ciljeva, a ne bilo kojih izabranih ciljeva od strane kontrolora kako se vidi iz obrazloženja preispitivane presude koja se od tih ciljeva ne ograđuje nego ih potvrđuje zbog čega je ovo vijeće cijeni nepravilnom i nezakonitom. Ovo vijeće prihvata stanovište po kojem, kako propisuje i član 9. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka, da za objavljivanje svake tražene informacije, i kada je u pitanju javni interes, mora se uzeti u obzir omjer koristi i štete koja može nastati njihovim objavljivanjem. Ako bi se samo cijenila korist, ne bi se vidjelo da šteta može prosteći kako licima čiji se lični-imovinski podaci objavljuju tako i članovima njihovog porodičnog domaćinstva zbog davanja povoda za razne vrste zloupotreba i kažnjivih djela kao što su pljačke, razbojništva, ucjene i sl.

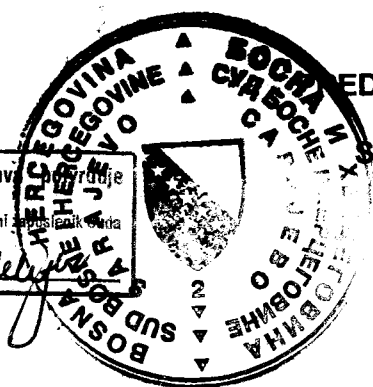
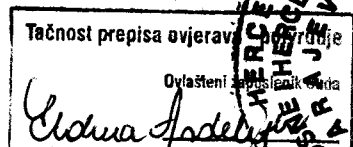
U pogledu ovlašćenja tužene Agencije, odnosno kontrole koju je Agencija preko svog inspektora vršila u konkretnom slučaju, ona je predviđena odredbom člana 41. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Odredba člana 41. ovog zakona u stavu 1. propisuje da, kada uoči da je neka obrada ličnih podataka nezakonita, Agencija zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu te nalaže druge mjere. Kontrolor je

dužan da bez odgađanja preduzima takve mjere i o tome u roku od 15 dana pisanim putem informira Agenciju. Tako je i postupio u ovom slučaju i kontrolor (CIK BiH-tužilac) dostavivši Agenciji Informaciju broj: 07-2-07-1-571-7/11 od 19.08.2011. u kojoj obavještava Agenciju da će ispoštovati sve naložene upravne mjere da otkloni nedostatke utvrđene inspekcijskim nadzorom iz oblasti zaštite ličnih podataka. Nakon toga CIK BiH je podigla tužbu u kojoj je osnovni tužbeni zahtjev koncentrisan na protivljenje upravnoj mjeri uklanjanja sa službene web stranice izjava o imovinskom stanju kandidata i izabраних članova organa vlasti privremeno, do okončanja upravnog spora, a što je tužena podvrgla preispitivanju svojim zahtjevom koji je ovo vijeće uvažilo. Činjenica da je tužilac, CIK BiH, u cilju primjene osnovnih principa zakonite obrade ličnih podataka odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl.gl.BiH“, broj 49/06 i 76/11) donio Pravilnik o provedbi Zakona o zaštiti ličnih podataka u Centralnoj izbornoj komisiji BiH („Sl.gl.BiH“, broj 70/11), kojim je propisan postupak davanja ličnih podataka korisniku i prenos podataka u inostranstvo, pravila za ostvarivanje prava nosioca podataka, način i postupak vođenja evidencije propisane Zakonom o zaštiti ličnih podataka, te postupak donošenja Plana sigurnosti podataka kod tužioca, ne utiče na odlučivanje u ovoj upravnoj stvari, jer Sud sudi po propisima koji su bili važeći u upravnoj stvari u vrijeme pokretanja upravnog spora.

Pored toga, Sud ne može da prihvati obrazložene primjedbe iz zahtjeva po kojima je prvostepeni sud sudio ultra petitum, jer je navedena informacija, od tačke a) do g) spisak radnji koje poduzima tužilac, CIK BiH u cilju izvršenja rješenja o inspekcijskoj kontroli, protiv kojeg je ujedno pokrenut i upravni spor, te se ovaj prigovor iz zahtjeva odbija kao neosnovan.

Iz navedenih razloga, apelaciono upravno vijeće Suda Bosne i Hercegovine ocijenilo je prvostepenu presudu vijeća za upravne sporove ovog suda nepravilnom i nezakonitom, a zahtjev za preispitivanje te presude osnovanim, te ga je uvažilo primjenom odredbe člana 54. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), tako što je preinačilo osporenu presudu vijeća za upravne sporove, i tužbu odbilo, te ostavilo na snazi osporena rješenja tužene.

ZAPISNIČAR
Mirsada Lučkin

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Sreto Crnjak